

Onderzoeksrapportage Pesten

LANDELIJK
**OUDER
PANEL**

Een initiatief van
 Ouders
& Onderwijs.

Resultaten 27-09-2022

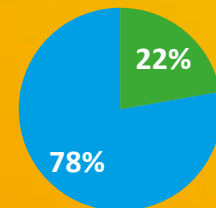
Inhoud

- 1 Inleiding
- 2 Pesten op school
- 3 Veiligheid
- 4 Pestaanpak
- 5 Ouderbetrokkenheid
- 6 Beleid over pesten
- 7 Betrokkenen buiten de school

Respondenten

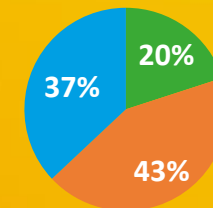
Totaal aantal	874
Kind op het basisonderwijs	54%
Kind op het voortgezet onderwijs	28%
Kind op het mbo	6%
Kind op het speciaal onderwijs/ speciaal basisonderwijs	4%
Kind op het vso	3%

Geslacht

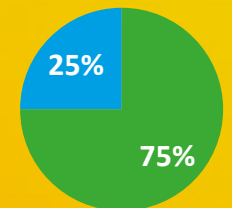
■ Man ■ Vrouw

Opleidingsniveau

■ Laag ■ Midden ■ Hoog

Culturele achtergrond

■ Nederlands ■ Anders

Inleiding

Een kind ontwikkelt zich op school pas goed als hij of zij zich veilig voelt. Toch is dat niet altijd vanzelfsprekend. Pesten is een veel voorkomend probleem op scholen. En pesten heeft een grote impact op kinderen en ouders. We zijn benieuwd hoe ouders de sociale veiligheid op de school van hun kind ervaren. Wat zet de school preventief in om pesten, discriminatie en grensoverschrijdend gedrag te voorkomen? Hoe zorgt de school voor veiligheid in de klas? En worden ouders voldoende betrokken bij deze aanpak?

Na onderzoek onder ouders zijn dit de resultaten op de vragen.

Doelstelling

Onderzoeken wat ouders vinden van de sociale veiligheid op de school van hun kind(eren).

Doelgroep

Ouders met een kind tussen de 0 en 4 jaar, een kind op de basisschool, een kind op de middelbare school en een kind op het middelbaar beroepsonderwijs.

Uitvoering

Looptijd onderzoek: 29 augustus t/m 12 september 2022.

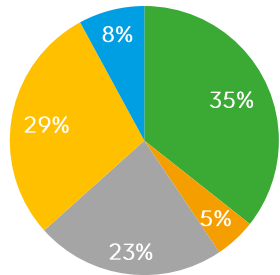
De vragenlijst werd door 874 ouders ingevuld.

Representativiteit

De resultaten zijn representatief voor de doelgroep ouders op aantal, geslacht, culturele achtergrond en opleidingsniveau.

Pesten op school

Heeft je kind wel eens te maken gehad met pesten?

- Ja, mijn kind is/wordt gepest
- Ja, mijn kind heeft weleens gepest
- Ja, het gebeurt in de klas van mijn kind
- Nee
- Weet ik niet

Meer dan de helft van de ondervraagde ouders heeft te maken (gehad) met pesten op de school van hun kind of bij hun eigen kind.

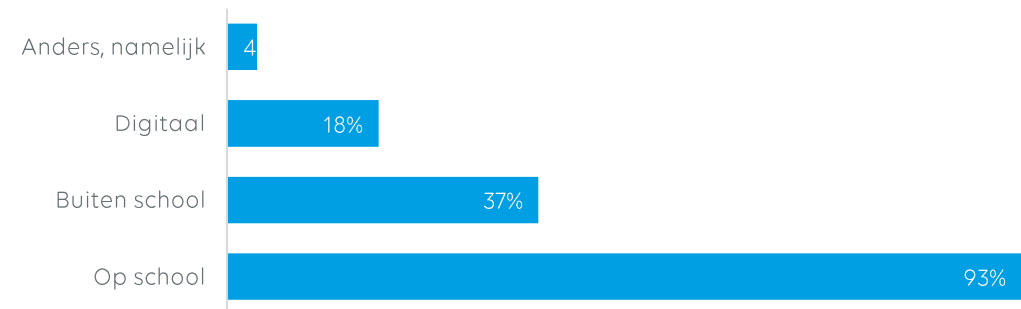
35% van de ouders geeft aan dat hun kind eerder gepest is geweest of op dit moment wordt gepest. 23% van de ouders geeft aan dat het in de klas van hun kind gebeurt. Bij 5% van de ouders heeft het kind zelf wel eens gepest.

"Het was echt heel heftig, voor ons kind en voor ons. Toch duurde het wel even voor de school het ook serieus nam. Uiteindelijk hebben ze wel goed gehandeld, maar wel naar aandringen van erg mondige ouders."

Pesten doet zich voornamelijk op school voor.

Bij een groot deel van de ouders vindt het pestgedrag voornamelijk plaats op school (93%), bij 37% van de ondervraagde ouders gebeurt dit buiten school (37%) en bij 18% gebeurt dit digitaal. Opvallend is dat een aantal ouders aangegeven dat er gepest wordt in de vrije situaties, dus tijdens de pauzemomenten, in de taxi, of in de kleedkamer van de gymzaal.

Waar vond/vindt het pesten plaats?

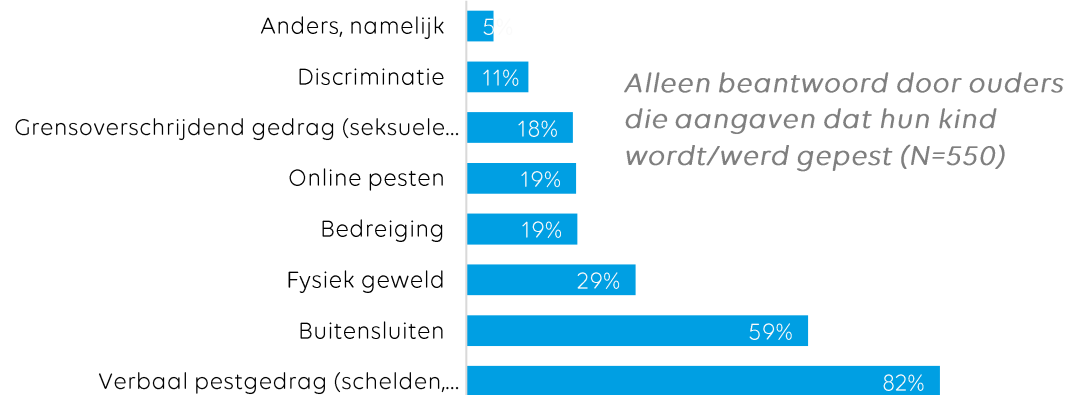

Pesten op school

Het pestgedrag uit zich voornamelijk in verbaal pesten of buitensluiten.

De meeste ouders geven aan dat hun kind gepest wordt door verbaal pestgedrag (82%) en buitensluiten (59%). 29% van de ouders geeft aan dat hun kind te maken heeft (gehad) met fysiek geweld, bedreiging 19%, online pesten (19%), grensoverschrijdend gedrag (18%) en discriminatie (11%). Opvallend is dat sommige ouders in de reacties aangeven zich niet serieus genomen te voelen door school over het pestgedrag.

Op welke manier is/wordt er gepest?

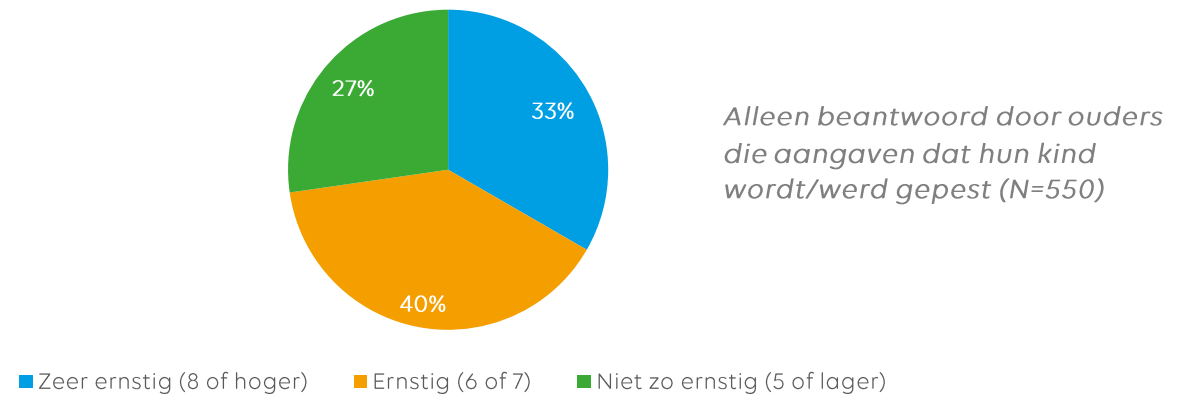

"Via Snapchat wordt mijn kind gepest. Na 1x lezen is het bericht weg, dus kun je niet meer lezen als ouder of leerkracht wie wat geschreven heeft. Er zijn diverse groepen chats...."

Pestgedrag op school is (zeer) ernstig.

Ouders geven aan dat het pestgedrag op de school van hun kind/ of van hun kind (zeer) ernstig is (72%).

Hoe ernstig was/is het pestgedrag op de school van je kind?

Veiligheid

Meer dan de helft van de ouders vindt dat er voldoende aandacht is voor de groepssfeer in de klas.

Als we kijken naar aandacht voor de sociale veiligheid op school geeft 59% van de ouders aan dat de leraar voldoende aandacht heeft voor de groepssfeer in de klas.

Meer dan de helft van de ouders (65%) geeft aan dat hun kind op school voldoende leert de eigen grenzen aan te geven en om te gaan met verschillende meningen (70%).

67% van de ouders geven aan dat er op school ruimte is voor verschillende meningen.

De school van mijn kind zorgt voor een veilige omgeving

"Het is belangrijk dat iedereen zich (sociaal) veilig voelt. Dit regelmatig aan de orde brengen, maakt het onderdeel van burgerschap. Alleen aan het begin van het jaar een leuke activiteit doen voor groepsvorming is onvoldoende. Het moet onderdeel zijn van de lessen."

Meer dan de helft van de kinderen voelt zich veilig op school.

Opvallend is dat 67% van de ouders aangeeft dat hun kind zich veilig voelt op school.

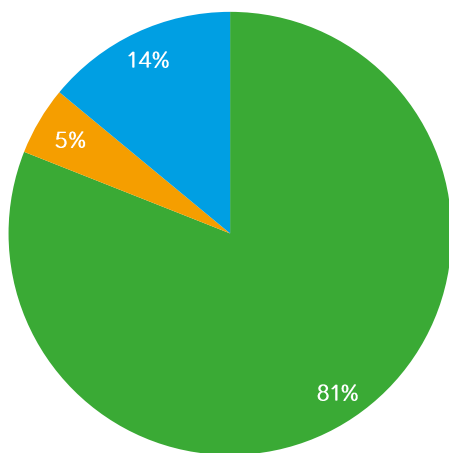
63% van de ouders geeft aan dat hun kind de ruimte krijgt zichzelf op school te zijn.

Mijn kind voelt zich veilig op school

Veiligheid

Wat vind je van de aandacht voor sociale veiligheid op school?

■ Dat is nodig ■ Dat is niet nodig ■ Weet ik niet

Aandacht voor sociale veiligheid is nodig.

81% van de ouders vinden dat aandacht voor sociale veiligheid op school nodig is.

Opvallend is dat 60% van de ouders aangeeft dat de school van hun kind zorgt voor een veilige omgeving.

"Ik vind dat vooral ouders meer betrokken moeten worden bij het gedrag van hun kinderen op school. Ik denk ook dat er meer geteekend mag worden naar risicofactoren in de sociale veiligheid. Er komen steeds meer kinderen die een rugzakje bij zich hebben, niet al die kinderen krijgen de juiste hulp, maar kunnen met hun gedrag wel zorgen voor risico's op school."

Meer dan de helft van de ouders en kinderen weten waar zij naartoe kunnen bij onveiligheid.

62% van de ouders geven aan dat hun kind weet waar zij naartoe kunnen als zij zich niet veilig voelen. Toch weet meer dan een derde van de ouders dit niet.

Mijn kind weet waar hij/zij naartoe kan gaan als hij/zij zich niet veilig voelt

66% van de ouders weten waar zij terecht kunnen op school als zij zich zorgen maken over de sociale veiligheid van hun kind op school.

Ik weet waar ik terecht kan als ik mij zorgen maak over de sociale veiligheid van mijn kind op school

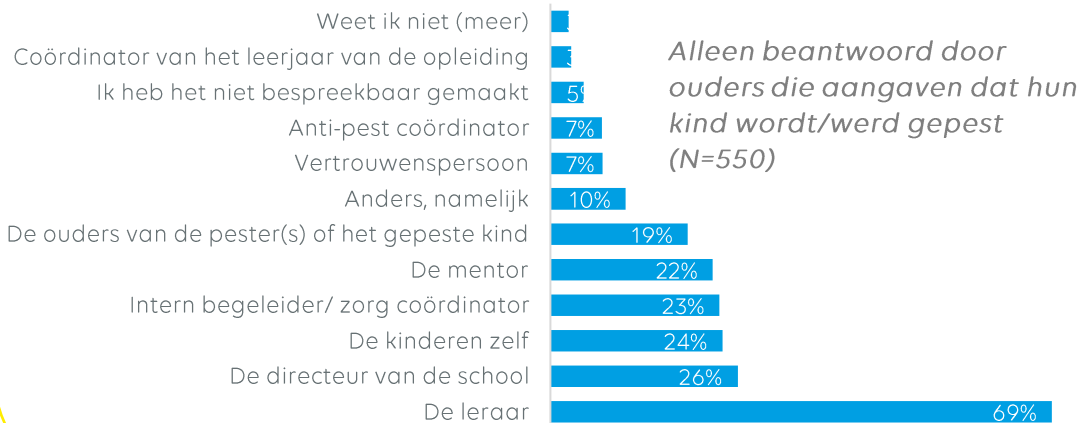

Pestaanpak

De leerkracht is vaak het eerste aanspreekpunt bij pestsignalen.

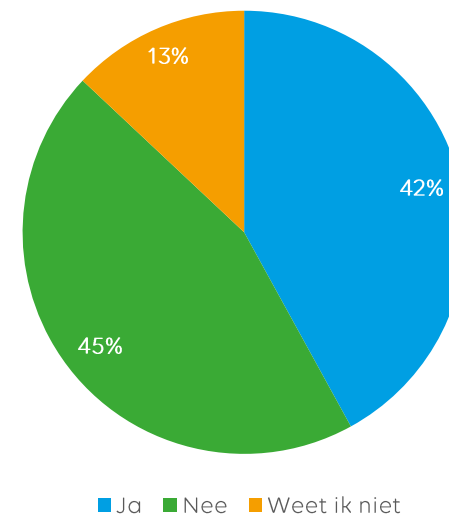
Wanneer het pesten plaatsvindt op school praat 69% met de ouders met de eigen leerkracht hierover. 26% van de ouders praat met de directeur van de school en 24% van de ouders praat met de kinderen zelf over het pesten. 23% van de ouders praat met de intern begeleider of zorgcoördinator over het pesten.

Met wie heb je over het pesten gepraat?

"School doet veel tegen pesten. Toch is het afhankelijk van de docent(mentor) hoeveel eraan gedaan wordt. Niet elke docent signaleert op tijd en niet elke docent pakt door."

Ondernam/onderneemt de school voldoende actie tegen het pesten?

Alleen beantwoord door ouders die aangaven dat hun kind wordt/werd gepest (N=550)

Er moet meer ingezet worden om pesten tegen te gaan.

De ervaringen zijn verdeeld over de acties vanuit school om het pesten tegen te gaan.

45% van de ouders vindt dat de school onvoldoende actie onderneemt tegen het pesten. 42% van de ouders vindt dat dit wel het geval is.

Pestaanpak

De helft van de ouders is tevreden over de pestaanpak.

Na contact met de school over het pestgedrag geeft 48% van de ouders aan dat de school het pesten in de klas bespreekt. Bij 39% van de ouders worden er afspraken gemaakt met de pester en de gepeste leerling. 33% van de ouders geeft aan dat de leerkracht extra oplet in de klas.

Iets meer dan de helft van de ouders (51%) is tevreden over de aanpak van pesten op school – zie vorige pagina. Daarvan vindt zelfs bijna de helft de aanpak zeer goed. Toch geeft 13% aan ontevreden te zijn over de aanpak op school.

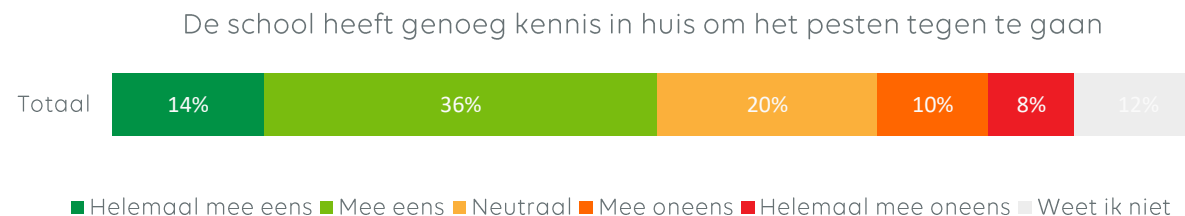

"Ik denk dat de school/leraren/ouders toch te ver van dit onderwerp afstaan. In theorie is het antipestbeleid goed, maar de praktijk gaat het anders. De kinderen vertonen vaak sociaal wenselijk gedrag tijdens oefeningen en gesprekken."

De helft van de ouders vindt dat school voldoende kennis in huis heeft om pesten tegen te gaan.

Bijna de helft van de ouders (48%) vindt dat de school zijn best doet om het pesten tegen te gaan. 40% van de ouders vindt de algemene aanpak van pesten op de school van hun kind goed tot heel goed. 33% van de ouders geven aan niet tevreden over de algemene aanpak van pesten op school.

50% van de ouders geven aan dat de school voldoende kennis in huis heeft om pesten tegen te gaan. 46% van de ouders weten waar zij terecht kunnen binnen de school als het pesten niet voldoende wordt aangepakt. 38% vindt dat de school onvoldoende kennis in huis heeft.

Ouderbetrokkenheid

Ouders willen meer gehoord en betrokken worden in de pestaanpak op school.

39% van de ouders voelt zich onvoldoende gehoord bij de pestaanpak op school. Toch zijn de ervaringen wel verdeeld 33% voelt zich wel gehoord. Eveneens als de kinderen waarvan 36% zich gehoord voelt in de pestaanpak.

Ik voel mij als ouder voldoende gehoord bij de pestaanpak op school

35% van de ouders geven aan dat ze betrokken worden bij de aanpak tegen pesten, 30% van de ouders geven aan niet betrokken te worden bij deze aanpak. 45% van de kinderen worden volgens de ouders voldoende betrokken bij de aanpak tegen pesten.

Ouders worden goed betrokken bij de aanpak tegen pesten

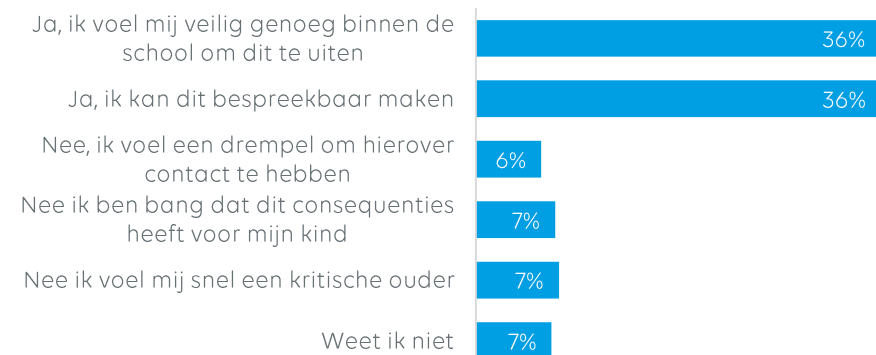

"Ik vind pesten iets negatiefs/lacheraf en praten over sociale veiligheid positief/preventief. Er is veel aandacht voor het positieve en het pesten wordt weggestopt. Ook dit mag op scholen meer erkend worden."

Ouders ervaren voldoende veiligheid om met school in gesprek te gaan.

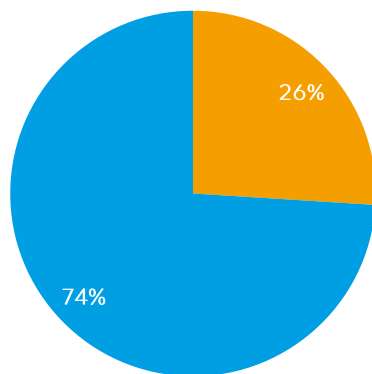
De meeste ouders ervaren voldoende veiligheid binnen de school om het pesten of kwesties over sociale veiligheid bespreekbaar te maken.

Ervaar je voldoende veiligheid binnen de school om pesten of kwesties over sociale veiligheid bespreekbaar te maken?

Beleid over pesten

Weet je wat er in het veiligheidsbeleid over pesten staat?

■ Ja ■ Nee

Bijna driekwart van de ouders weten niet wat er in het veiligheidsbeleid staat.

Scholen zijn verplicht om pesten te voorkomen, aan te pakken en tegen te gaan. 51% van de ouders geven aan dat er een anti-pestprotocol op school aanwezig is. Bij 44% van de ouders is dat niet het geval.

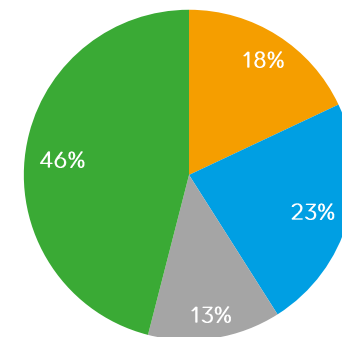
Opvallend is dat 74% van de ouders niet weet wat er in het veiligheidsbeleid over pesten staat beschreven.

"Beide kinderen hebben te maken gehad met onveiligheid op school. School had hier niks van gemerkt, wat ik al heel kwalijk vond. Ik denk dat een duidelijk proces, zoals een meldcode, met juiste informatie, wel veel onrust weg kan halen. Voor zowel de ouders van het 'slachtoffer' als die van die 'pleger'. Iedereen weet dan wat er gaat gebeuren."

Ongeveer de helft van de ouders weet niet of de school het veiligheidsbeleid op volgt.

46% van de ouders weten niet of de school de afspraken in het pestprotocol en/of veiligheidsbeleid van de school volgen. 18% van de ouders geven aan dat de afspraken vanuit het pestprotocol en/of veiligheidsbeleid worden nagevolgd. 13% van de ouders vinden dat het pestprotocol en veiligheidsbeleid niet worden opgevolgd.

Volgt de school de afspraken in het pestprotocol en/of veiligheidsbeleid van de school?

■ Ja ■ Gedeeltelijk ■ Nee ■ Weet ik niet

Betrokkenen buiten de school

Ouders vinden dat er een externe partij moet komen als het pesten niet voldoende wordt aangepakt.

Uit de vragenlijst komt naar voren dat ouders vinden dat iemand buiten de school, de school moet aanpakken als de school te weinig actie onderneemt bij peestsituaties (75%).

79% van de ouders vinden dat er een onafhankelijk meldpunt moet komen waar ouders terecht kunnen als er op school een onveilige situatie is ontstaan.

45% van de ouders weten waar zij buiten de school terecht kunnen als hun kind zich niet veilig voelt op school.

Er moet een onafhankelijk meldpunt komen waar ouders terecht kunnen als op de school een onveilige situatie is ontstaan

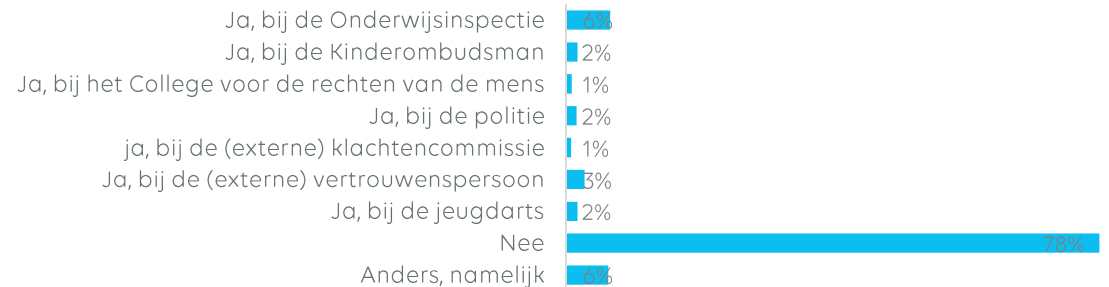
"We praten erover met mede ouders en vrienden. Verder durven we niet omdat we 2 kinderen hebben en vrezen dat school ze dan laten vallen."

De meeste ouders maken geen melding over pesten.

De meeste ouders hebben nooit eerder een melding gedaan over de school bij iemand buiten de school. De ouders die wel een melding hebben gedaan hebben voornamelijk advies en informatie ontvangen over wat zij als ouder binnen de school kunnen doen (25%) of de instanties hebben contact op genomen met de school, maar heeft helaas wel weinig opgebracht (24%) of de melding werd genoteerd, zonder een terugkoppeling te hebben ontvangen (20%).

16% van de ouders hebben in hun eigen situatie een melding gedaan over sociale veiligheid, 6% heeft dit gedaan bij de onderwijsinspectie. 3% van de ouders bij de externe vertrouwenspersoon, 2% bij de kinderombudsman, 2% bij de jeugdarts.

Heb je wel eens een melding gedaan over de sociale veiligheid bij iemand buiten de school?

Informatie en contact

LANDELIJK
**OUDER
PANEL**

Een initiatief van
 Ouders
& Onderwijs.

De stem van ouders laten horen, dat is het doel van het Landelijk Ouderpanel. Ouders in het panel praten via online onderzoeken en peilingen mee over onderwerpen die te maken hebben met onderwijs én opvoeden. Deze inbreng neemt Ouders & Onderwijs vervolgens mee in gesprekken en contacten met professionals, overheid en politiek. Samen zorgen we dat de stem van ouders écht gehoord wordt.

Lees meer op www.oudersenonderwijs.nl/landelijk-ouderpanel.

Wil je meer informatie over dit onderzoek?

Neem dan contact op met:

Chantal Dreier Gligoor - Koelewijn

Ouders & Onderwijs

Chantal.koelewijn@oudersenonderwijs.nl

088-6050101